

Storfjord kommune
Oppvekst- og kulturetaten

Fylkesmannen i Troms
Postboks 6105
9291 TROMSØ

FYLKESMANNEN I TROMS	
S.nr. 12/230	Dok.nr. 10
10 OKT. 2012	
Ark.kode	60
Saksbeh.	EPE

Deres ref:	Vår ref:	Løpenr:	Arkivkode	Dato
	2009/8897-11	36880/2012	C10	09.10.2012

Kommuneanalyse 2012 "Sjumilssteget" Storfjord kommune

Vedlagt oversendes kommuneanalyse 2012 "Sjumilssteget" Storfjord kommune, papirutgave. Det har pågått en intern prosess siden vår 2012, der kontrollspørsmålene har vært behandlet i ulike tverrfaglige fora og også i kommunens ungdomsråd.

Analysen er politisk behandlet i de politiske fagstyrene Styre for Helse og omsorg og Styre for Oppvekst og kultur. Vedtakene er vedlagt.

Med hilsen

May-Tove Lilleng
May-Tove Lilleng
Oppvekst og kultursjef/ Sjumilskoordinator Storfjord kommune

Intern elektronisk kopi:
Stine Jakobsson Strømsø, helse og sosialsjef
Ellen Beate Jensen Lundberg, Rådmann
Sigmund Steinnes, Ordfører

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
28/12	Storfjord Styret for helse og sosial	18.09.2012
22/12	Storfjord Styret for oppvekst og kultur	03.10.2012

Kommuneanalyse ifm sjumilssteget

Saksprotokoll i Storfjord Styret for oppvekst og kultur - 03.10.2012

Behandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kommuneanalysen godkjennes
2. Storfjord kommunes arbeid for å oppnå intensjonene i FNs barnekonvensjon tas til orientering

Saksprotokoll i Storfjord Styret for helse og sosial - 18.09.2012

Behandling:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kommuneanalysen godkjennes
2. Storfjord kommunes arbeid for å oppnå intensjonene i FNs barnekonvensjon tas til orientering

Rådmannens innstilling

1. Kommuneanalysen godkjennes

2. Storfjord kommunes arbeid for å oppnå intensjonene i FNs barnekonvensjon tas til orientering

Saksopplysninger

Storfjord kommune mottok primo mars brev fra fylkesmannen om utarbeidelse av kommuneanalyse i forbindelse med "Sjumilssteget". Sjumilssteget - for barn og unges beste - handler om å iverksette FNs barnekonvensjon i kommunene i Norge. Sjumilssteget hjelper kommunene med å konkretisere artiklene i barnekonvensjonen, slik at disse kan brukes til å planlegge og kvalitetssikre tjenestene til barn og unge.

En liknende kommuneanalyse ble gjennomført i 2009. Som ledd i gjennomføringen ble det nedsatt en tverretattlig samarbeidsgruppe. Disse har hatt flere møter og stått for beskrivelsen av status i Storfjord kommune. Parallelt med dette har det også blitt utarbeidet en internkontrollhåndbok.

Punktet om medbestemmelse er sendt på høring til elevrådene og ungdomsrådet for særskilt uttalelse.

Vurdering

Det anses at kommuneanalysen på en god måte beskriver status i Storfjord kommune. I internkontrollhåndboken prioriteres nye tiltak som må settes inn for at kommunen skal oppnå intensjonene i barnekonvensjonen.

KOMMUNEANALYSEN 2012 - Storfjord Kommune

9.10.12

Steg 1 – medbestemmelse (art. 12)

1. **Hvilke organer og systemer har kommunen etablert der barn kan utøve medbestemmelse – Hvem foreslår saker og hvilke saker behandles der?**
 - a. **Organer:** barnesamtaler i barnehagene, elevsamtaler i skolen, klassemøter, elevråd, ungdomsråd og klubbråd. Elevene er representert i Samarbeidsutvalgene og Skolemiljøutvalgene ved skolene. Ungdomsrådet har møte-, tale og forslagsrett i alle politiske styrer, råd og utvalg i Storfjord kommune.
 - b. **Barnesamtaler:** styrer eller pedagogisk leder gjennomfører barnesamtaler med 5-åringene for å høre hvordan de opplever barnehagehverdagen. Følger opp med tiltak dersom det er forhold som må rettes opp.
 - c. **Elevsamtaler:** forberedte samtaler der elevens trivsel og læring er tema
 - d. **Elevråd** - både elever, lærere, FAU og administrasjonen foreslår saker. Alle saker som berører elevene. Det gjelder elevenes læringsmiljø både fysisk og psykososialt. Det gjelder også sosialt elevmiljø.
 - e. Ungdomsråd – har som mandat å (sitat) ”arbeide med alt som berører ungdom og ungdoms levekår i Storfjordkommune, herunder fritids-, kultur-, bo- og arbeidstilbud”. Her kan rådsmedlemmene selv fremme saker, og ungdommer for øvrig oppfordres til å fremme saker for rådet. I tillegg får rådet en del søknader til behandling, og er høringspart i diverse saker (f.eks. plansaker). Det er også en del standardsaker som settes opp på lista av sekretær (orienteringssaker, valg osv.) I år (2011/12) har fritidstilbud vært særlig mye framme på sakskartet.
 - f. Klubbråd – fritidsklubbene benytter seg av klubbråd, ei slags arbeidsgruppe der representanter for klubbens brukere er med for å legge føringer for klubbtilbudet. Saker kan fremmes av klubbrådet selv eller etter initiativ for klubbleder i saker der de ønsker innspill (f.eks. planlegging av prosjekter og ekskursjoner).

2. **Hvordan sikrer kommunen opplæring knyttet til Ungdomsråd eller andre organer som barn deltar i?**

- a. RUST, det regionale ungdomsrådet i Nord-Troms, sikrer felles opplæring for alle råd i Nord-Troms. Storfjord kommune deltar her som en del av samarbeidet i NT regionråd.
- b. Troms fylkeskommune arrangerer årlig ungdommens fylkesting, og ungdomsrådet deltar alltid med maksimalt antall deltakere. Dette er en viktig læringsarena der ”Hvordan fremme saker” alltid er tema.
- c. Ungdomsrådets sekretær har veiledningsansvar, og skal bidra til å opplyse ungdomsrådet om saksgang, kommunestruktur o.l.
- d. Storfjord kommune tilbyr ungdomsrådets leder samme opplæring som kommunestyremedlemmene (Men den er nok ikke like relevant som de to ovennevnte)
- e. Elevråd: elever helt fra 1.klasse deltar i elevrådsmøtene som observatører til demokratiopplæring.
- f. Barnesamtaler er en fast del av pedagogisk leders oppgaver.

3. Hvordan sikrer kommunen at barnas interesser ivaretas etter plan- og bygningslovens samfunnsdel og arealdel, eller rundt konkrete planer som angår barn?

- a. **Barnas representant** – Barnas representant møter i en del saker der f.eks. sentrumsplaner mm drøftes i politiske organ.
- b. Planer sendes i noen grad ut til høring til skoler. Det kommer liten respons.
- c. Ungdomsrådet som høringsinstans – dette benyttes i enkelte saker, men det er ingen gode rutiner per i dag for å sikre at rådet får saker tilsendt til behandling. Sporadisk.

4. På hvilken måte sikrer kommunen at barn blir hørt når kommunen tar avgjørelser som angår dem personlig?

- a. **Skolene:** Deltar i basemøter enten direkte eller indirekte gjennom foreldre/foresatte, elevsamtaler, foreldresamtaler, fagsamtaler. Elever deltar i noen grad i utarbeidelse av individuell opplæringsplan. Før enkeltvedtak involveres elevene og kan si hva de mener, men de har fått mulighet til å uttale seg, uten at det er automatikk i at de får sitt syn igjennom.
- b. **Barnevern:** Barn over 15 år har rettigheter gjennom barnevernloven og blir behandlet som «part» i saken, barn mellom 7 og 15 får oppnevnt talsperson gjennom fylkesnemnda foreslått av kommunen. Kommunen har p.t. tre talspersoner. Barnevernet gjennomfører også samtaler med barn fra syv år og også barn som er yngre avhengig av modenheten til barnet.

5. Hvordan kan kommunen sikre at barnas rett til medbestemmelse blir reell?

- a. Storfjord kommune bør utarbeide standard høringslister som sikrer at f.eks. ungdomsrådet blir hørt. Høringer må ikke bli avhengig av den enkelte saksbehandler sin praksis.

- b. Ansatte som jobber med barn og ungdom og medbestemmelse (f.eks. som saksbehandlere, eller som ansvarlig for veiledning og oppfølging av elevråd og ungdomsråd) bør få nødvendig opplæring.
- c. Barn og psykisk helse: det legges stor vekt på barns medvirkning i enkeltsaker.
- d. Helsesøster har samtaler med barn og unge hvor de har mulighet til å komme med ønsker, behov og utfordringer. Dette skjer gjennom tverrfaglig og tverretattlig samarbeid og ved at helsesøster er ukentlig i skolene.
- e. I basemøtene gis barn / unge mulighet til å bli hørt enten direkte eller gjennom representanter.

Steg 2 – god omsorg (artikkel 18, 26 og 27)

1. **Hvilke tiltak har kommunen etablert for å styrke foreldrenes mulighet til å få informasjon om og tilgang til råd eller nødvendige tjenester som kan styrke dem i foreldrerollen?**
 - a. Brukertjenesten har nå over to år, i samarbeid med RIO (rusmisbrukernes interesseorganisasjon) hatt foreldreveiledningskvelder om temaet ungdom og rus. Det forventes at dette blir et fast opplegg, annet hvert år på den enkelte skole. I tillegg arrangerer vi årlig, i samarbeid med skolene, Verdensdagen psykisk helse. Dette er et åpent arrangement hvor også foreldre har mulighet å delta.
 - b. Skolene og barnehagene har temakvelder om bl.a rus, internett, sosial kompetanse, språk, mobbing, kosthold og fysisk aktivitet og tilbyr individuell veiledning dersom noen ønsker det.
 - c. Tilbyr lesekurs for 1.klasseforeldre. Tilbudt matematikk-kurs.
 - d. Helsestasjon: Foreldreveiledning inngår i helsestasjonsprogrammet. Her fokuseres det særskilt på grenser, forutsigbarhet og å være konsekvent i handlingsmønstre. Barn som har atferdsproblemer, utfordringer med sosialisering og nettverk følges særskilt opp. Disse barna/familiene henvises videre og spesiallitteratur benyttes.

2. **Hvilken oversikt har kommunen over behovet hos foreldrene og hvilken vurdering foreligger av om tiltakene i den sammenheng er "egnet bistand"?**
 - a. Tilbakemeldinger fra foreldrene etter de veiledningskveldene som er arrangert, var at dette var svært nyttig informasjon for dem. Mange av foreldrene ga uttrykk for at de var uvitende om mye i forhold til ungdom og rus (særlig narkotika).

3. **Hvordan sikrer kommunen at de kommunale tjenestene evner å samarbeide og samhandle om å gi hjelp til barn og foreldre etter prinsippet om tidlig intervensjon?**
 - a. Det er svært nyttig for rus- og psykisk helsetjenesten å være samlokalisert med barneverntjenesten. Det medfører et tett, tverrfaglig samarbeid og det fører nettopp til tidlig intervensjon. I tillegg er vi rask med å etablere ansvarsgrupper ved behov, og da blir det som oftest flere fagpersoner med; helsesøster, lege.mv.
 - b. **Brukerundersøkelser i barnehager og skoler kan avdekke slike behov.**
 - c. Storfjord kommune er i ferd med å ferdigstille en tverrfaglig internkontroll der grunnlaget bl. a er foreldreinformasjon om erfaringene.

- d. **Overgangssamtale: samarbeidsplan barnehage/skole som skisserer hvordan overgang barnehage- skole skal være.**
 - e. Tverrfaglig team: Drøftinger på generelt grunnlag der helsesøster, barnehage, lege, fysioterapeut, barnevern og Skibotn mottak deltar. Ansvar: helsesøster
 - f. Beredskapsplaner finnes i barnehagene, skolene og fritidsklubb der det er nedfelt skriftlige prosedyrer for hvordan agere.
 - g. Innhenter ekstern observasjonskompetane ved behov. Kontakter barnevernet anonymt eller ved å sende melding. Barnehuset kontaktes i noen tilfeller for å få veiledning anonymt.
- 4. Hvilke tverretatlige kompetansetiltak har kommunen etablert for å sikre at ulike tjenester (herunder også skole og barnehage) kan avdekke problemer, samt undersøke, igangsette og evaluere tiltak som igangsettes?**
- a. Brukertjenesten har faste møter med helseavdelingen hvor legene deltar. Her kan en ta opp ulike problemstillinger og tiltak kan iverksettes. Vi burde vel også hatt faste møtepunkter med helsesøstertjenesten?
 - b. Basemøter.
 - c. Barnehuset har vært i Storfjord og hatt fagdag for alle som jobber med barn:
 - i. Fagdag om spilleavhengighet
Kurs i ADHD/Tourette via Statped
Fagdag om spesialundervisning
 - d. Det er utarbeidet henvisningsskjema til barnehager, skoler og helsestasjon fra fysioterapeut som kan benyttes ved behov for kartlegginger og undersøkelser.
 - e. DPS – faste samarbeidsmøter/veiledning med rus/psykisk helse i kommunen.
 - f.
- 5. I hvilken grad samarbeider kommunen med frivillige organisasjoner, Inn På Tunet mv. for å sikre gode oppvekstkår for barna?**
- a. Inn På Tunet er nå etablert, og det er et godt tiltak. Ellers har kommunen avtaler med gode avlastningstiltak for barn og unge som er etablert i annen kommune.
 - b. Vi gir tilskudd til lag/foreninger til drift, til anlegg og til engangsprosjekter. Tiltak for abrn og unge prioriteres.
 - c. Samarbeid med lokale idrettslag i noen grad. Eks: Skibotn skole og Skibotn IL om videreutvikling av grusbane.
 - d. RIO benyttes som veileder og samarbeidspart i forbindelse med info om rus til foreldre og barn
 - e. HLF – teleslynger i kommunale bygg.
 - f. Storfjord kommune har opprettet «inn på tunet»-virksomhet gjennom prosjektmidler fra Fylkesmannen. Dette er et samarbeid mellom Hatteng skole og Brukertjenesten. Det gis tilbud på Naimakk gård. Ungdom prioriteres i dette arbeidet. Det arbeides med å etablere tilbud på flere gårder.
- 6. Hvordan sikrer kommunen, herunder NAV, at barnas særlige behov for bistand eller tiltak rettet mot barna selv, blir særlig vurdert når foreldrene søker bistand?**

- a. Etter at Rundskriv 15/5/2010, Barn som pårørende; trådte i kraft, har Brukertjenesten et særlig ansvar å sørge for at barna blir ivaretatt dersom mor eller far er syk. Brukertjenesten har innført kontrollspørsmål ved nye, voksne brukere, om det er barn i familien. Og dersom det er det, stilles det krav om at en skal sørge for at disse barna blir ivaretatt på best mulig måte.
 - b. NAV: Ved beregning av økonomisk bistand følges Statens anbefalte satser. I tillegg kan NAV gå inn med ekstra midler i spesielle tilfeller (eks. høytider, ferier, konfirmasjon mm) og skjønn utøves.
- 7. Hvordan sikrer kommunen at tjenestene har faste rutiner og samarbeid som kan bidra til å avdekke og samordne barns særlige behov for tiltak som kan bedre deres levestandard og mulighet for å delta i samfunnet på linje med andre barn?**
- a. Her kommer NAV og barneverntjenesten inn i bildet. Brukertjenesten plikter å gi nødvendig informasjon til foreldre om muligheter som finnes, evt. bidra til at foreldre kommer i kontakt med rett instans.
 - b. Kommunen gjør vedtak om fritidskontakt til enkeltbrukere. Fagleder fritid og avlastning kontaktes av foreldre/brukere eller kommunale tjenester. Barnets ønsker og behov kommer i første rekke, hva trenger de, behov, ønsker, resurser, funksjonshemming, sosiale hensyn og lignende. Etter at et vedtak er innvilget, starter prosessen med å finne egnet fritidskontakt. Disse er som regel allerede foreslått som alternativ, enten fra foreldre eller tjenesten som formidler søknaden. Ellers leter jeg blant de som alt har meldt sin interesse. Det gjennomføres intervju og oppstartssamtale for å avdekke forventninger. Det gjennomføres jevnlig veiledningssamtaler med bruker/pårørende og fritidskontakt.
 - c. Barnevernet deltar i basegrupper, og har koordinerende ansvar for basegrupper. Videre bistår de i samarbeidsmøter og nettverksmøter.
- 8. Har kommunen planer eller konkrete tiltak som kan ivareta barn og unges boligbehov i forhold til et trygt nærmiljø?**
- a. Boligtildelingsgruppa er i ferd med å nedfelle i rutinen at barn og unges boligbehov kan bli ivaretatt i et trygt nærmiljø så langt det lar seg gjøre. Praxis er imidlertid, at barnefamilier prioriteres framfor f.eks voksne uten barn.

Steg 3 – særskilt vern og støtte (art.20) jf. Art 25

1. Hvordan sikrer kommunen at barn, uavhengig av hvilken kommune som har foretatt plasseringen, får tilstrekkelig oppfølging i barnehage eller skole, fra helse-, sosial- eller barneverntjenester?
 - a. Omsorgskommunen dvs den kommune som har foretatt omsorgsovertakelsen er forpliktet til og tilrettelegge for oppfølging. Dette vil i praksis si i samarbeid med kommunen der barnet blir plassert.
 - b. Eks: Storfjord kommune overtar omsorgen for et barn, barnet blir plassert i Tromsø kommune. Da er det storfjord kommune som har ansvar for at barnet får den oppfølgingen som det trenger. Uavhengig av om det er skole, barnehage, helse og lignende.

- c. Dette reguleres gjennom vedtak, tiltaksplan, omsorgsplan og generell oppfølging av saksbehandler.
2. Hvordan sikrer kommunen at tilsynsførerne for barn i fosterhjem er kompetent, at tilsynet utføres i tråd med sentrale retningslinjer og at det gjøres en periodisk vurdering av barnets tiltak?
 - a. Det er en utfordring og finne kompetente tilsynsførere. Her må man bruke nettverk, og vurdere hvem som er egnet til dette. Tilsynsførere blir tilbydd kursing. Saksbehandler må påse at tilsynsfører skriver rapporter, og følge opp at alle tilsyn som skal være gjennomføres. Evaluering av tiltak gjøres av saksbehandler og skal være nedskrevet i tiltaksplanen.
 3. På hvilken måte sørger kommunen for at barna kan ha kontinuitet i oppdragelsen og kontakt med sin biologiske familie og sitt tidligere nettverk?
 - a. Barnevernet er forpliktet til og følge opp barn og biologiske foreldre. Barnevernet er forpliktet til og følge opp barnets ve og vel der det bor. Kontakt med biologiske familie reguleres av samværsplan. Når det gjelder tidligere nettverk, vil dette alltid være en utfordring i forhold til avstand og hva man praktisk kan få til. Barneverntjenesten vil ikke motsette seg ordninger rettet mot tidligere nettverk, men har ingen særskilte ordninger for det. Det må vurderes i hver enkelt sak.
 4. Hvordan sikrer kommunen at det er et tilstrekkelig samarbeid med tanke på å hjelpe barna i tida frem til 18 årsdagen og senere frem til fylte 23 år?
 - a. Tilstrekkelig samarbeid utføres på følgende måte;
 - i. Oppfølging fra saksbehandler, herunder individuelle samtaler med barnet/ungdommen
 - ii. Hjemmebesøk i fosterhjem/institusjon minimum fire ganger i året.
 - iii. Samarbeider med involverte instanser. Ofte regulert i ansvarsgrupper.
 - b. I god tid før barnet fyller 18 år, foreta samtaler med kartlegging hva barnet ønsker videre. Hva barneverntjenesten vurderer videre?
 - c. Dersom barnet ønsker oppfølging utover fylte 18 år blir det laget en avtale om det. Forutsetter vedtak og tiltaksplaner videre. Denne rettigheten har barnet frem til fylte 23 år. Dersom barnet som 18 år ikke vil ha kontakt med barnevernet, skal barnevernet være åpen for at barnet endrer mening på dette det første året. Altså til barnet blir 19 år.
 - d. Hvis barnet er plassert på grunn av atferd eller rus, før fylte 18 år kan barneverntjenesten fortsatt plassere etter 18 år, uten at barnet samtykker
 - e. En undersøkelse i barnevernet kan utløse tre faktorer. 1. Henleggelse. 2. Frivillig hjelpetiltak. 3. omsorgsovertakelse. Barnevernet er forpliktet til og følge opp bekymringsmeldinger som kommer, og gjøre videre faglige vurderinger i saken. Barn i frivillige hjelpetiltak og barn som er plassert skal ha jevnlig oppfølging.

Steg 4: Vern mot vold og overgrep (art. 19) jf art. 34 og 36

1. Hvordan sikrer kommunen at det bygges opp god nok kompetanse for å møte alle former for vold og overgrep overfor barn i kommunen?

- a. Det er behov for kompetanseheving når det gjelder problematikk rundt alle former for vold og overgrep ovenfor barn. Dette behovet er meldt. Vi har etablert fast veiledning med UNN/RVTS i forhold til vold og traume problematikk.
2. Hvilke planer, rutiner eller systemer har kommunen etablert som kan sikre avdekking av, melding om og faglig bistand til barn som utsettes for vold? Er det system for rullering av disse?
 - a. Bekymringsmeldinger til Barnevern når det gjelder mistanke om vold og overgrep. Disse politianmeldes. Barnehuset i Tromsø trekkes inn i fortsettelsen. Storfjord kommune har avtale med et Krisesenter i Tromsø som kan benyttes ved behov.
 - b. Barnehuset: Vi vil påpeke at barneverntjenesten samarbeider med barnehuset i Tromsø i tilfeller hvor det er nødvendig med dommer avhør av barn.
 - c.
 3. Hvordan sikrer kommunen at barna i kommunen vet hvor de kan henvende seg hvis de ønsker å ta opp vold som har rammet dem selv eller noen de kjenner?
 - a. Helsesøster tjenesten er godt etablert og kjent blant barn og ungdom. Vanskelige og ”skjøre” temaer blir ofte tatt opp med helsesøster.
 4. Hvordan vil kommunen beskrive samarbeidet på dette området med instanser utenfor kommunen?
 - a. Barnevern samarbeider blant annet med Barnehuset i Tromsø og lokalt polit. Dette arbeidet beskrives som godt.
 5. Hvordan sikrer kommunen at det bygges opp god nok kompetanse for å møte alle former for vold og overgrep overfor barn i kommunen?
 - a. Barnevern samarbeider blant annet med Barnehuset i Tromsø og lokalt politi. Dette arbeidet beskrives som godt.
 - b. Det er behov for kompetanseheving når det gjelder problematikk rundt alle former for vold og overgrep ovenfor barn. Dette behovet er meldt til kompetansegruppa. Vi har etablert fast veiledning med UNN/RVTS i forhold til vold og traume problematikk.
 - c. Barnehagene: alle ansatte i barnehagene har vært på kurs i 2010 om vold og overgrep
 - d. Alle ansatte i barnehagene har fått opplæring i å skrive forvaltningsnotat i saker der det er noe de reagerer på. Det skal meldes på mistanke, ikke eksakt viten.
 - e. Intensjon om at barnevernet skal komme ut i barnehagene på personalmøter en gang pr. år.
 - f. Beredskapsplanene beskriver prosedyrer.
 - g. Veiledning via Barnehuset til enkeltskoler og personer
 - h. Det er behov for årlig kompetanseheving og det skal lages en kommunal handlingsplan. Disse lager planen: Lillian, Maria, Lill, Line fra Oppvekst, barnevern, PU og helsesøstertjeneste fra helse og omsorg, PPT. MTove innkaller

6. Hvilke planer, rutiner eller systemer har kommunen etablert som kan sikre avdekking av, melding om og faglig bistand til barn som utsettes for vold? Er det system for rulling av disse?
 - a. Bekymringsmeldinger til Barnevern når det gjelder mistanke om vold og overgrep. Disse politianmeldes. Barnehuset i Tromsø trekkes inn i fortsettelsen.
 - b. Storfjord kommune har avtale med et Krisesenter i Tromsø som kan benyttes ved behov og ofte er det mødre og barn som har behov for dette.
 - c. Beredskapsplaner

7. Hvordan sikrer kommunen at barna i kommunen vet hvor de kan henvende seg hvis de ønsker å ta opp vold som har rammet dem selv eller noen de kjenner?
 - a. Helsesøstertjenesten er godt etablert og kjent blant barn og ungdom. Vanskelige og ”skjøre” temaer blir ofte tatt opp med helsesøster.
 - b. Plakater om barnas alarmtelefon på skolene
 - c. Alarmtelefonnummer på hjemmesida

8. Hvordan vil kommunen beskrive samarbeidet på dette området med instanser utenfor kommunen?
 - a. Barnehuset er en stor ressurs for kommunen og flere tjenester benytter dette. Kontakten med politiet er tilfredsstillende og vi har gode erfaringer
 - b. PPT er i slike saker nokså usynlige.
 - c. BUP er svært lite tilgjengelig og kommer bare inn i saker hvis foreldrene ønsker det. Skolene kan f.eks ikke koble inn BUP. Terskelen er blitt høyere for å komme inn til BUP.
 - d. Kommunen opplever at BUP avslår flere og flere saker som kommunen vurderer som vanskelig å håndtere alene i førstelinje. Begrunnes med økonomi og bemanning. Det uheldige er at det blir en «sannhet» at BUP avslår saker og det ender opp med at man kanskje lar være å henvise. Samhandlingsreformen fungerer ikke etter sin hensikt i dette henseende.
 - e. Barnevern samarbeider blant annet med Barnehuset i Tromsø og lokalt polit. Dette arbeidet beskrives som godt.

Steg 5: Fullverdig liv (art 23) jf. Art 2.

1. Hvilke råd/organer/koordinerende enheter har kommunen etablert for barn og unge som har behov for langvarige og koordinerte tjenester og hvordan sikres at disse barna har effektiv adgang til slike tjenester? Hva viser evt. brukerundersøkelser?
 - a. Råd for funksjonshemmede
 - b. Basegrupper knyttet til enkelte barn
 - c. Under utvikling arbeid for å sikre god saksbehandling for søkere på helse- og omsorgstjeneste.

- d. Sømløs overgang i tjenestene – ingen eller kort ventetid på helse- og omsorgstjenester i kommunen
 - e. Få info fra PU-tjenesten
 - f. Fritidskontakter til barn som har særlige behov
 - g. Rehabiliteringskontakt
 - h. IP-koordinator (stine sjekker)
 - i. Hjelpemiddelkoordinator – fysioterapeut har søkt på hjelpemidler for barn og unge, lærere har søkt på hjelpemidler for andre typer hjelpemidler
2. I hvilken grad har kommunen tilrettelagt tilbudet slik at barn med funksjonsnedsettelse har tilgang til offentlige bygg, slik at de kan nyttiggjøre seg tilbudene på linje med andre barn.
- a. Teleslynge på rådhuset og helsehuset
 - b. Biblioteket og rådhuset er universelt utformet
 - c. Barnehager er rullestoltilpasset
 - d. Skolene er rullestoltilpasset
3. Hvordan arbeider kommunen for å forhindre at barn med funksjonsnedsettelse utsettes for diskriminering i forbindelse med sosial integrering?
- a. Tas opp som en del av arbeid med respekt og forståelse av andre mennesker som en del av skolens arbeid
 - b. Fritidskontakter og brukere deltar på aktiviteter sammen med andre barn og unge
 - c. Fritidsklubbene har et «crew» bestående av ungdommer, blant annet unge som har behov for hjelp til integrering av barn og unge
 - d. Kulturskolelærere bevisstgjør barn og unge på Skibotn mottak til deltakelse på UKM, hyttefest etc.
4. Hvordan sikrer kommunen at prinsippet om universell utforming innarbeides i kommuneplanarbeidet.
- a. Prinsippene for universell utforming tas med som et bærende prinsipp i byggekomité og andre relevante fora
 - b.

Steg 6: God helse (art.24)

1. Hvordan sikrer kommunen at alle barn kan leke og ferdes trygt mellom hjem, skole- og fritidsaktiviteter?
- a. Storfjord kommune har skoleskyss for alle barn i kommunen uavhengig hvor langt fra skolen de bor om det ikke er gang- og sykkelsti (kommunestyrevedtak)
 - b. Utbygging av gang- og sykkelstier står på investeringsplanen
2. Hvordan legger kommunen til rette for at alle barn kan være fysisk aktive ut fra sine forutsetninger, både i skole og fritid?
- a. De med særskilte behov får fritidskontakt som kan bistå til en meningsfull fritid, herunder for eksempel å gå på tur, trene etc.
 - b. Gjennomfører postkassetrim vår/sommer
 - c. Fem på topp
 - d. Fotball på Skibotn og på Hatteng for barn opp til 12 år

- e. Bygges «klatrejungel» på Skibotn
 - f. Sykkelløype i skolegården på Skibotn
 - g. Ballbinge på Elvevoll oppvekstsenter, Skibotn og (snart) på Hatteng
 - h. Flerbrukshall under utarbeidelse på Hatteng
 - i. Fem lysløyper i kommunen
 - j. Tre gymnastikksaler (Elvevoll, Skibotn og Hatteng)
 - k. Privat svømmebasseng i Skibotn som også benyttes av innbyggerne
 - l. Naturstier flere steder
 - m. Treningsstudio i kommunen, ikke beregnet på barn primært
 - n. Skyteanlegg på Brenna og i Skibotn
 - o. Lekeanlegg i tilknytning til skoler og barnehager med gode uteområder
 - p. Strandpromenade i Skibotn (også tilgjengelig for mennesker med bevegelseshemming)
 - q. Jakt og fiske
 - r. Hundeklubber etc.
 - s. Kommunestyret har vedtatt at barn ikke har lov til å sykle uten sykkelhjelm
 - t. Sykkelsertifikat (sykkelknapp) på skolen
 - u. Flere aktivitetsdager på skolene og barnehagene
 - v. Klatrevegg
 - w. Foreldreinitierte tiltak
3. Hvordan sikrer kommunen at den har oversikt over de viktigste lokale utfordringene som gjelder barn og unges helse og trivsel?
- a. Elevundersøkelse, trivselsundersøkelse og mobbeundersøkelse
 - b. Skolehelseundersøkelser
 - c. Brukersamtale når det søkes om fritidskontakt
 - d. Helsesamtaler med helsesøster
 - e. Fritidsklubben (finner ut om rus- og mobbeproblematikk)
 - f. Fagdager fra brukertjenesten til ungdommene ifm fritidsklubb
4. Hvordan ivaretar kommunen barn og unge i rusmiddelplaner og tiltak overfor pårørende eller tiltak overfor barn og unge selv?
- a. Samarbeid mellom politi og brukertjenesten om barn og unge som «flirter» med rusmidler
 - b. «Friprosjekt» i ungdomsskolen, ungdommene må skrive under en avtale på høsten, trekning av premie på våren.
 - c. Regelmessig samarbeid mellom representanter fra helse, omsorg, oppvekst og kultur om rusforebygging og konkrete tiltak
 - d. Foreldreinitierte tiltak for å sikre ungdomsmøteplasser i helgene
5. Hvordan sikrer kommunen at det er fokus på planer og tiltak for å styrke barns psykisk helse?
- a. Delplan av plan for psykisk helse, skal revideres i 2012
 - b. Kommunal planstrategi revideres i 2012 – inkluderer blant annet internkontroll sjumilssteget
 - c. Skolene sikrer ivaretagelse av barns psykiske helse gjennom eksisterende planverk (eks. zippys venner, «alle har en psykisk helse», olweus)
 - d. Lærere kompetanseheves på området årlig

6. Hvordan sikrer kommunen at barn og unges rett til helsetjenester ivaretas gjennom et godt nok helsestasjons- og skolehelsetjenestetilbud?
 - a. Følger retningslinjer og er observant på oppfølging i tillegg til det retningsgivende
 - b. P.t. 1,0 årsverk på helsesøstertjenesten, barnekontroller og skolehelsetjeneste beskrevet i internkontrollplanen, lege er inne på faste tider og gjør oppfølging ved behov
 - c. Helsesøster er en dag i uka på begge skolene
 - d. Utarbeidet egne henvisningsskjema fra fysioterapeut til skoler etc om det er behov for kartlegging, vurdering etc.
 - e. Fysioterapeut deltar på temabasert undervisning etter forespørsel og også i barselgrupper
7. Hvordan sikrer kommunen et reelt kommunalt tilbud om habilitering og rehabilitering til barn og unge?
 - a. Barn som har behov for habiliteringstjenester henvises til barnehabiliteringen
 - b. Utarbeide basegrupper og individuelle planer
 - c. Individuelt tilpassede tiltak til hvert enkelt barn
 - d.

Steg 7: God utdanning (art 28,29, 30 og 31)

1. Hvordan sikrer kommunen – gjennom et tverrfaglig samarbeid, at barn som pedagogisk eller sosialt har behov for ekstra oppfølging i barnehage og skole, får slik oppfølging?
 - a. Kartleggingsrutiner, tilpasset opplæring, oppmelding til PPT og evt. enkeltvedtak
2. I hvilken grad har kommunen rutiner eller kompetanse på å kartlegge risikobarn i barnehage og skole og treffe tiltak overfor denne gruppen?
 - a. Kartleggingsverktøy i barnehagene: TRAS (tidlig registrering av språk), «Alle med» som dekker flere områder.
 - b. Både barnehagene og skolene har handlingsplaner.
3. Hvordan sikrer kommunen, som skole- og barnehagemyndighet, tiltak for å styrke det psykososiale arbeidsmiljøet/forebygge mobbing blant barna både i skole, barnehage og i barnas fritid, evt. i samarbeid med frivillig sektor?
 - a. Skolene har egen internkontroll og denne har vi hatt tilsyn på og avvikene er lukket.
 - b. Barnehagene har handlingsplan mot mobbing.
 - c. Barnehagene og skolene har sosiale kompetansemål som benyttes aktivt i hverdagen.
4. Hvordan sikrer kommunen kompetanseutvikling og tverrfaglig samarbeid rundt barnehage- og skolebarnas psykiske helse?
 - a. Zippys venner i småskolen og psykisk helse på ungdomstrinnet. Det er planlagt egen fagdag for lærere høst 2013 som går på psykisk helse.
 - b. Barnehagelærer har vært på kurs sammen med lærer i Zippys venner.

- c. Verdensdagen for psykisk helse markeres hver høst på ungdomstrinnet i samarbeid med Brukertjenesten. Dette medfører at ungdommene deltar tre år på rad med ulike tema hvert år.
5. Hvordan sikrer kommunen at det er oppdaterte beredskapsplaner i hver enkelt skole og barnehage, og at disse henger sammen med kommunens overordnede kriseplan?
 - a. Kommunen initierer beredskapsplanarbeidet og rullering ved behov.
6. Hvilken praksis og utviklingsmål har kommunen for samarbeidet mellom hjem og barnehage/skole?
 - a. Det er laget retningslinjer for samarbeid med brukerorganene og ellers følges opplæringsloven og barnehageloven.
7. Hvilke planer og tiltak har kommunen, i skolesystemet eller tverretattlig, utarbeidet for å forebygge frafall i den videregående skole? Hvordan virker disse?
 - a. Prosjektet Individuelt opplæringsløp (hospiteringsavtaler) og Ny Giv og tilrettelegge for alternative opplæringsløp.
8. Hvilken oversikt har kommunen over antall og bakgrunn for de barna som kommer fra andre religiøse, språklige og etniske minoriteter i kommunen, herunder samiske barn?
 - a. Elevarkiv og barnelister, innmeldingsskjema.
9. Hvordan sikrer kommunen at disse barna får bruke sitt språk og utøve sin kultur i barnehage, skole og fritidsaktiviteter, evt. i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner, Inn På Tunet mv?
 - a. Samisk og finsk/kvensk assistent i barnehage, samisk og finsk opplæring i grunnskolen, samarbeid med Storfjord språksenter, minoritetsspråklig kulturmonstring, samisk og finsk/kvensk språkleir. Markerer Samefolkets dag.
 - b. For aktuelle minoritetsspråk er det utarbeidet fraseordbok til bruk for personale i daglig kommunikasjon med minoritetsspråklige barn.
10. I hvilken grad er barnehager, skoler eller kommunens kulturskole et reelt tilbud som kan fange opp barnas ønsker om å delta i kulturell og kunstnerisk virksomhet?

I stor grad!

11. Hvordan sikrer kommunen at man ved planer og tilrettelegging, stimulerer til bruk av lokaler eller områder for lek og kulturell utfoldelse, evt. i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner, herunder idretten?

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og folkehelse beskriver kommunens sikring av dette.